

J… nnes en Caspaares Luiken

HET MENSELYK BEDRYF

Vertoond in 100 Verbeeldingen van Ambachten, Konsten, Hanteeringen en Bedryven met Versen.

t'AMSTERDAM 1694

£2.50

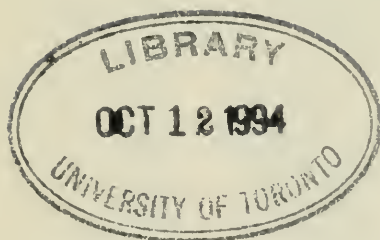
Johannes en Caspaares Luiken

HET MENSELYK BEDRYF

Vertoond,in.100.Verbeeldingen: van:Ambachten,
Konsten,Hanteeringen enBedryven;met Versen .

'tAMSTERDAM. *Gedaan, door; Johannes, en, Cospaares* Luiken. 1694.

De Backer.

Die 't lichaam voed, Js voor 't Gemoedt.

ô Schepper van het lieve Brood ,
Tot voetsel van het tijd'lick leeven
Hoe heeft uw mildheidt ons genood,
Om ons u Selfs tot Brood te geeven:
ô Brood dat uit den Heemel viel
Versaadigd ghij dan onse Ziel.

De Kleermaaker.

ô Mens besteed, , Uw beste kleed.

Het Kleed is noodig in der Tijdt ,
Maar beide, Kleed en Vlees verslijt :
En daarom zijnder groote reeden ,
Om ûit te sien met, ons Gemoed,
Naa Heemels Stof en heilig goed ,
Dat ons voor ewig mocht bekleeden.

De Timmerman.

Het minder word betracht, Het meerder niet bedacht.

Soo't aardse Huis tot nut kan strecken,
Om ons voor ongeval te decken,
Gelijk het seer beminlijck doed;
Wat hoord men dan met vlijt te bouwen
Daar't leeven Ewig huis sal houwen,
Wanneer't van hier verhuisen moet.

De Metselaar.

De quaa Gebuur, Vereist een muur.

De Mens bemuurd zijn tijdliek leeven ,
Om voor't gevaar te zijn omgeeven,
En 't Ewig deel leid veeltijdts bloot;
Gelijk een GrensStat sonder wallen ,
Ten roof van 's vijands overvallen ,
En prijkel van een ewge doodt .

De Glasemaaker.

Het leeven sucht, Na licht en lucht.

Om't Licht niet buiten't Huis te sluiten,
Is't schoon gebruick van glaase ruiten,
Maar't huis des herten houdt men dicht,
Door eidelheid en beuselingen,
Met hout en steen der aardsedingen,
En stopt het toe, voor't heemels licht.

De Lootgieter.

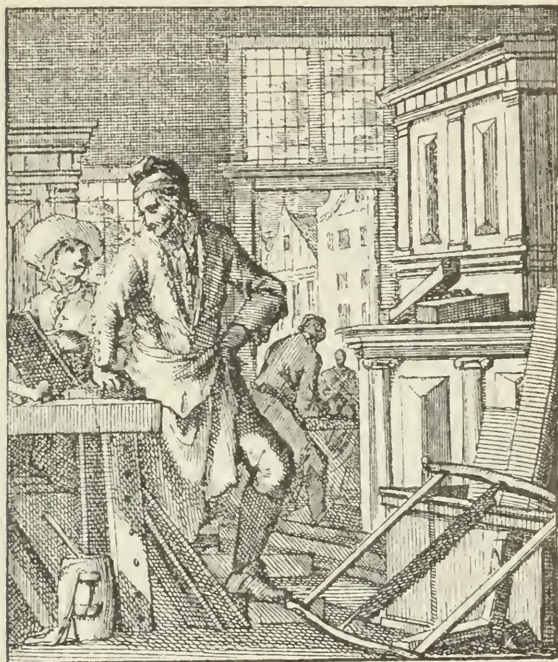
Leid het Goed, In't Gemoedt.

De Mens, om't hemels nat te vangen,
Maakt aan Zijn wooning waatergangen
Om dat hij gaaren nooddruft had:
'tIs wijs'lick; liet hij maar den reegen,
Van Godts genaade, liefde en Zeegen,
Niet vloeien, buiten't Herten Vat.

De Schrijnwerker.

Best gekist, Minst gemist.

De kas besluid in sich den Schat,
Van't winbaar en voorspoedig leeven
Maar waare wysheid heeft gevat;
Dat sy, en wy, malkaar begeeven;
En maakt een Schat kist van zyn hart,
Daar Eeuwig goed beslooten wart.

De Schuyermaaker.

Een ider soeck, d'Onreine hoeck.

De Sind'lickheid neemdt vuyl en stof
Van't nette kleed en huisraad of,
Maar't best van al word veel vergeeten;
Het eeuwig deel, de waarde Ziel,
Daar soo veel sonden stof op viel,
Bespat, beklad, en vuil beseeten.

De Beesem maaker.

Maakt schoon en vaagd, Daar 't God behaagd.

De Beesem in Gods Woord gevonden,
Door welbedachtheid t' saam gebonden,
Behoorde in 't woonhuis van 't Gemoed,
Den dreck der aarden uit te keeren;
Op dat daar Christum quam looseeren,
Een waarde Gast, met eeuwig goed.

De Mandemaaker.

'tOndichte Vat, En houd geen nat.

Die waatter schepte met een Mand,
Die scheen niet wel by Zyn Verstand:
Veel Handen soecken Heil te grypen,
In't gaatich Vat van deesen tyd,
Maar't sal haar altemaal ontsypen,
Schep Heil in't Vat der Eeuwigheid.

De Seeve maaker.

Gy die op't klyne siet, Versuimd het groote niet.

ô Mens, soo schrander in het schiften,
Tot voordeel van het vlees en bloed,
Hoe noodig was't u uit te siften,
Het quaad van't goed in uw Gemoed,
Op dat ghij't beste mocht behouden,
En u geen achteloosheid berouden.

De Stoelemaaker.

Al was't van Goud, Het breekt als Hout.

De Stoel van sachtigheid en rust
Staat in het Ewig huis des Heeren,
Voor haar, die op Gemack belust,
Met hun Gemoed by God verkeeren:
Hoe sacht een aardse Seetel zy,
Hy breekt ten laatste en gaad voorby.

De Gaarentwynder.

Al scheen het haat, Het mach geen quaat.

Gedraatd, geslingerd en geslaagen
Dat moet het draatien al verdraagen,
Maar 't is het selve nut en goed:
Soo moet den Stryd en 't kruis den vroomen
Door Godts bestier ten besten koomen,
Tot een gedwee en sacht Gemoed.

De Syreeder.

Mensoeck, en draag, Dat God behaag

Al was het Booven kleed Satyn,
En 't Onderkleed van oude lappen,
Het sou voor Elck verachtlijk Zyn:
Die 't Spoor van Deugd niet in gaad stappen,
Al blonck het Lichaam van Cieraad,
De Ziel is Voddich in derdaad.

De Wolbereider.

De Nacht verdwynd, Als't Dachie schynd.

De Maat der liefde Gods is vol:
Een Ziel die't quade wil versaaken,
Zyn Schuld, als Purper of Scharlaaken,
Sal zyn, als Sneeuw en witte Wol:
ô Mens, ô mens, wild u bekeeren,
Op sulck een vrindlyk Woord des Heeren.

De Weever.

Ghy die wel op uw handwerck let
Maakt doch het Stuck uw's leevens net.

Gelyck de weefspoel door't gescheer,
Soo vluchtig zyn de leevens daagen,
En koomen Eeuwiglyck niet weer:
Dat Elck Sich dan voorsichtich draage:
Is't Leef stuck Recht, of Slecht gedaan,
Daar sal Goed, of Quaad Loon op staan.

De Droogscheerder.

Hy's wys, die't kleet bereit, Dat ewig niet verslyt .

De Mens, die tyd en vlyt besteed,
Maakt van het beesten haar zyn kleed:
Soo kan hy't al, voor't Vlees bereiden;
Was't dan niet al te slecht gedaan
Dat d'arme Ziel, in't oovergaan,
Gans naakt en bloot, van hier most scheiden.

De Verwer.

Gemeenheit, geest. Eenheidt.

Rood bloed van Jesus, schone kleur,
Treckt onse Zielen, deur, en deur,
Op dat wij't eeuwig Oog behaagen;
Gelijk des laakenverwers nat,
Het bleeke wollenkleed doorvat,
Om, als herbooren, op te daagen.

De Schoen maaker.

Siet op het middel niet, Maar daar het om geschiet

De voet besluit sich in de Schoen,
Doch 't is niet om de Schoen te doen;
Maar, om den weg daar mee te treeden:
De Ziel woond wel in vlees en bloedt,
Maar 't sy haar, als den Schoen de voet,
Om mee te gaan, naa't land van vreeden.

De Kammemaaker.

Kam uit de klis, Eer't slimmer is.

Het haar des hoofts verwerd by nacht,
Wort 'smorgens weer te recht gebracht.
De Mens is vol van gaauwe Zonden;
Maar't waare Hoofd stuck in het hert
Sit veeltyds, jaar, op jaar verwerdt,
En blyft een broeïnest van de Sonden.

De Brillemaaker.

Nietlhieerengunt, Maar op een punt.

Het Middel brenckt de Saak hervoor,
Die anders het Gesicht verloor:
Hield soo de Geest het Oog beslooten,
Door't Middel der Vergancklykheid,
Van alle Weesens deeser Tyd,
Dan sou de Ewigheid vergrooten.

De Naaldemaaker.

Hoe meer beset, Hoe eer belet.

Men heeft een hard en vreeslyck woord
Uit d'aller soetste mond gehoord;
ô Naaldenoog, soo t'overweegen!
Noch staadt het onbedacht Gemoed,
Naa aardse rykdom, geld en goed,
En noemd die hinderpaal een seegen.

De Speldemaaker.

Een wys besluit, Siet veer vooruit.

De mens en vreest niet voor de Hel,
Op dat hy dat gevaar mocht myden;
Maar steekt hem een oneffen Spel,
Dat mach zyn teer gevoel niet lyden;
Of dit dan wys'lyck is gedaan,
Dat laat ick voor een ider staan.

De Goudddraadtrecker.

Deugd houd Jeugd

'tVergulde Silver draad, getoogen
Door d' enge poort van eys're Oogen
Verliest zyn goudts gedaante niet:
Den Vroomen gaat door naauwe Weege
En houd zyn luister, eerst verkreegen,
Tot door den Dood, en al 't verdriet.

De Geelgieter.

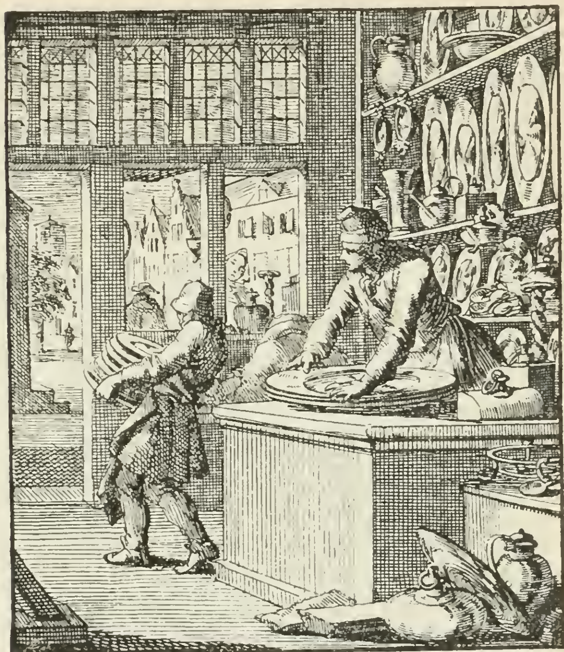
Alle Schyn, Is geen Syn.

Al heeft de geel glans Gouds gelyken,
Soo moet sy in de proef beswyken:
Al blinckt het heil des weerels groots,
En word voor waar geluck beseeten;
Het is geen goud, doch soo geheeten,
Maar kooper in de proef des doots.

De Tinne gieter.

Soeckt in uself den Schat, Van't aller schoonste Vat.

Den aardsen berg, van vlees en bloed,
Heeft schoone glans in Zyn gemoed,
Indien de Mens daar naa wou Mynen;
Gelyk hy anders is gesint
En blinckende Metaalen vindt,
Die uit de Nacht, in't Licht verschynen.

De Balansemaaker.

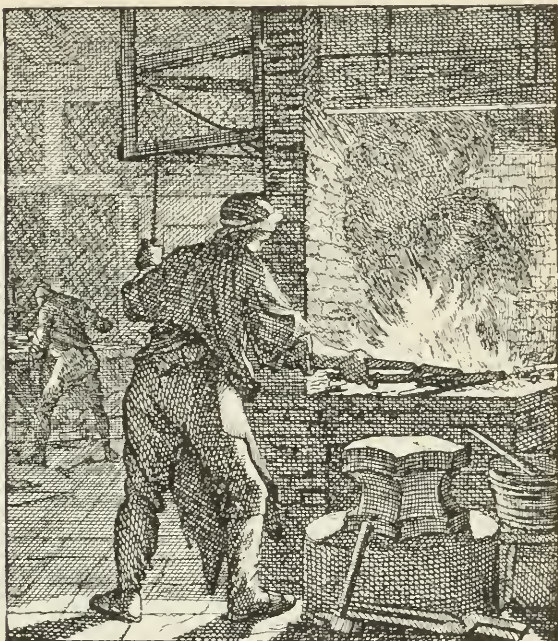
Houd goed gewicht, Voor't naau gesicht.

ô Evenaar van ons Gemoed,
Hoe noodich is't ons t' overweegen,
Een tyd'lyck en een Ewich Goed,
Waar ons het meest aan leid geleegen
Soo't Ewich deel niet over slaat
Dan is de Schaal vervalst en quaadt.

De Smit.

Besteed uw Vlyt, Ter rechter tydt.

Het Eiser gans doorgloeid met Vuur,
Js nu bewercksaam van Natuur;
Dan is het tyd van Fatsoenneere :
ô Mens, bewerckt soo uw Gemoed,
Ter goeder tyd van 's Leevens gloed,
Dat u geen naaberouw turbeere.

De Kooperslaager.

Als't sal bereid zyn, Sal't eind der stryd zyn.

Daar zyn veel slaagen toe vandoen,
Eer't Werckstuck komt tot zyn fatsoen:
Soo treft een Haamer op de Vroomen,
Van weederwaardigheid, op dat,
Het Eeuwich mens'lyk Zielen vat,
Tot een bequaame Stand moecht koomen.

De Lantaaren maaker.

Wild ghy niet dwaalen, Volgd Jesus straalen.

Het Woord des Heeren Licht ons voor,
Als een Lantaaren voor de Voeten,
In 's Weerels nacht, op 't duister Spoor,
Daar 't Leeven prykel staat t'ontmoeten;
Men hou sich by die leid-Star dicht,
Tot hy ons brencht in 't Eeuwich licht.

De Messemaaker.

Daar lachgen Zy, Woond Weenen by.

Het Mes in een verkeerde Hand,
Maakt een gevaarelyke stand,
Dies word het kind dat Spel ontnoomen:
Soo is het geen wat gaat naa wens,
In 's Weerels welzyn, voor de Mens,
Om tot groot Ongeluck te koomen.

De Swaardveeger.

Een Schaapie, dat nooid bloed vergoot,
En draagd geen Wolfsklaau aan zyn poot.

Die't Lam wil volgen op zyn treeden,
Komt in dees kraam geen geld besteeden,
Want zynen Vyand vreest geen Klinch
En andren, die sich Vyand toonen,
Moet hy met lydsaamheid beloonen,
Soo als de Meester voor hem ginch.

De Roeremaaker.

Het Deugd Geweer is goed, voor't quaad dat u ontmoet.

Of imand noch soo seeker schiet,
  Hy raakt de rechte Vyand niet:
Maar Suchten, die van't Herte dringen,
  Gedreeven door godvruchtigheid,
  Syn rechte Waapens in den Stryd,
Om helse Vyandschap te dwingen.

De Schaatsemaaker. 34

Om licht behaagen, Een wichtig waagen.

De Eydelheid, om Vreugd te raapen,
Wyl 't weerels hert naar uitvlucht dorst,
Begeeft sich op de waater korst,
En laat de Dood van onder gaapen:
So speeld de Mens op 't aerdse Wel,
Als over 't gaapen van de Hel.

Vloed dryft u neer, Steld u te weer.

Den man die werckſaam is met boomen,
Die maackt vast gang op gang naa't West,
En tracht daar door in't Oost te koomen:
Soo doed een Ziel, die staat naa't Best;
Die keerd van Weelden en Vermaaken,
Om soo aan Weeldens Bron te raaken.

De Pompemaaker. 36

Die niet te grond wil gaan, Diend hand aan't werck te slaã

Gelyck de Pomp weer overgeeft,
'tGeen't Schip door't leck gekreegen heeft,
Soo moet de Mens, in't Schip van't Leeven,
Op's Weerels Zee, naa God gestreckt,
De Eidelheid, die in hem leckt,
Geduurig aan weer overgeeven.

De Scheepstimmerman.

Myd Sanden klip,. Met's leevens Schip.

De Vlyt ontsiet geen lyfs gevaaren,
In't houtenhol, op wilde baaren,
Daar d'afgrond naa het leeven gaapt:
Maar secht men van het Eeuwig leeven,
En hoe men daar naa toe most streeven,
't Is of de Vlyt des mensen slaapt.

De Lyn draaier.

De ganch is slecht, Maar 't werck is recht.

Den vroomen zyn verkeerden wandel,
In 't oog van hem, die 't niet verstaat,
Bedryft nochtans een goeden handel,
Die in het Onweer komdt te baat;
Dan blyft het leevens Schip behouwen,
Aan zyn gevlochte kaabel touwen.

De Seile maaker.

De vlugge wind, Vat, daar heit vind.

Het Seil aan ree en mast gespannen
Gaad over Zee met Schip en Mannen:
ô Mens, span uit, span uit het Seijl,
Van hart'lijk Willen en begeeren,
Soo voerd den heil'gen geest des Heeren
U naa de Goudkust, aller heijl.

De Kűiper .

Soo't niet en slűit, Het leckt'er űit .

De banden van aandachtig leeven
En't heilich Woord van God ge geeven
Die moeten 't eedel Zielen Nat
in't menslick herte dicht beslűiten ,
Of anders droop'er't Wijntie bűiten ,
En liet de Mens een leedig Vat

De Olislaager.

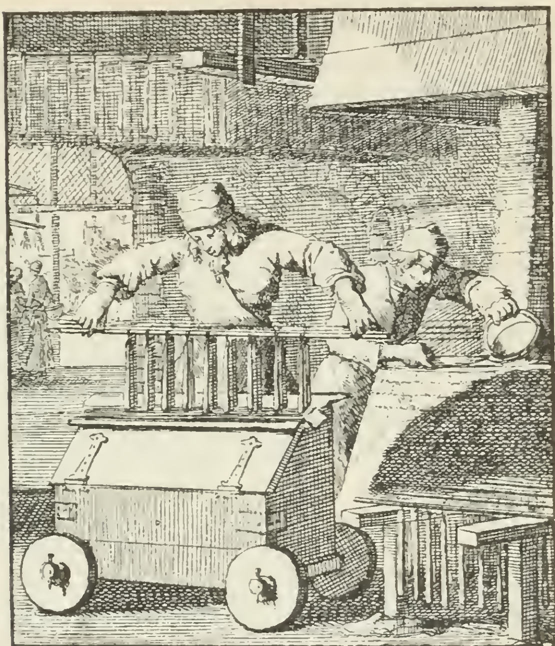
Perst Oli van't Gemoed, Die't licht der Vroomheid voet

D'olijf boom van het eeuwich leeven,
Heeft in den doodelyken druck,
Een schonen Oli uit ge geeven,
Den Lamp der Zielen tot geluck;
Op dat Zyn vuur dien Balsem drincke,
En eeuwich, voor Gods aanschyn blincke.

De Kaarsemaaker.

Verliest het minst, Om groote winst.

Terwyl het vuur de Kaars verteerd,
Soo word het huis met licht vereerd;
Dat was het doelwit in het maaken:
ô Aardse mens van vlees en bloed,
God wil het Licht uit uw Gemoed,
Door 's lichaams sterven en versaaken.

De Vleeshouwer.

Onbedacht, Slaat geen acht.

Het Beest treed in zijn mackers bloed
En weet van schricken noch van mijde,
Gelijk het onbedacht gemoed;
Al Sterft zijn naasten aan zijn zijde,
En dat hij siedt een quaade vrucht,
Noch geeft hij sich niet op de vlucht.

De Pasteibacker.

Heeden mooy, Morgen Hooy.

De Bruilofs kost word vast bereid,
Tot voetsel van de Eidelheid;
Doch morgen is de Vreugd verdweene:
Maar had ghy Ooren aan't Gemoed,
Men weet een Feest van eeuwich Goed,
Daar nood de Liefde Gods ons heene.

De Suikerbacker.

In Christi Bloed, Lach God'lyk Soet

'Die 't wrange Zuur wil overwinnen
Moet met geen Aquafort beginnen,
Maar Suiker is het rechte Swaard:
ô God! hoe hebd ghy 't Suure Leeven,
Uw hoogste Soetheid in gegeeven,
En soo, de groote Val herbaard.

De Apoteeker.

De dranck van Christi bloed, Is kostlyck voor't gemoed.

Gelyck het Huys der Aaartseny
Voor's lichaams quaal en kranckheid sy,
Soo is, voor al die heyl begeeren,
Terwyl haar't leed der Zielen queld,
Een Winckel, rycklyck toegesteld,
Die word genoemd, het Woord des heeren

De Hovenier.

De rechte Gaarde, Is niet op aarde.

Het Hof is van de Mens bemind,
Die daar syn lust en uitvlucht vind;
Doch in het fleurtie moet hy scheiden:
Hy is dan welbedacht en wys,
Die saaid en plandt in't Paradys,
Daar't leeven eeuwich sal vermyden

Den Heemel geeft, Wie vangd die heeft.

Staat imands Moolen wel gedraaid
 Zijn wicken Worden wel bewaaid ,
En't werck van nooddrüft word bedreeven
 Wie deddt'er aan Genaade mis ,
Die toegekeerd van herten is ,
 Naa't Eeüwig onophoüd'lick Geeven .

De laaving staat gereed, Waar is het dorstend Leed?

Als Dorst en Dranck malkaar ontmoet,
Is 't Bitter d' oorspronch van het Soet:
ô Ziel!, 't Begeeren en het Geeven,
Uw Dorst, en 's Leevens springfontyn,
Sal Eeuwige Verquicking Zyn,
Die Weelden lust, soeck sulck een leeven.

De Grutter.

Dat binnen sit, Is't rechte Pit.

Het Saad van't buitendeel ontbloot,
Word eerst te recht tot eetbaar Brood:
Soo steekt de Kern van't mens'lyk leeven,
In d'Aardse Bast van Vlees en Bloed,
Waar uit Zy heer'lyck word ontheeven,
Als God een goede Scheiding doed.

De Waagemaaker.

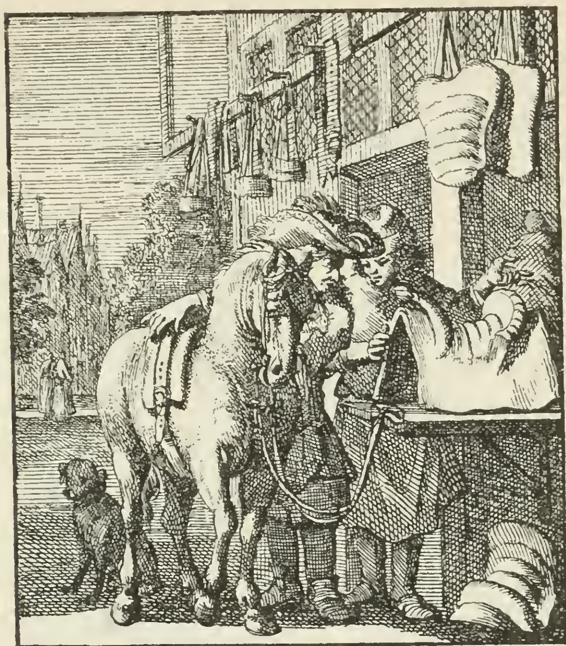
Syt ghy belust op soet gemack,
Laad op den Heer uw lastig pack.

d'Uitvinding van het Waagenwiel,
Kan swaare Lasten licht vervoeren :
Wat torst en sleept'er meenig Ziel,
In't stof van kommer en remoeren;
Daar's heemels Waagen staat gereed,
Om op te neemen, al Zyn leed.

De Saalemaaker.

Uw eigen dier, Vereist bestier.

'tGeweldich, trots en weelich Paard,
Word nochtans van den Man bereeden,
Betoomd, besaadeld en Bedaard:
Soo most de Geest, door hooge reeden,
Zyn wilde Dier, van vlees en bloed,
Betemmen, om een Eeuwich goed.

De Blaasbalckemaaker.

Haald door uw sucht, Uit God uw Lucht.

De Lucht ter Blaasbalck uitgedreeven
Geeft aan het vuur een luchtig leeven:
ô Heijl'ge Lucht uit Gods natuur!
Die't Pinchster Feest soo schoon bewaaide
En vuur'ge tongen needer saaiden,
Blaast eeuwich in ons Zielen vuur.

De Draaier.

D'uitvindingen zyn veel, Doch min voor't ewig deel.

De Mens met schranderheid begaaft,
Weet alle ding zyn Eis te geeven;
En selver blyft hy onbeschaaft,
In't Block van't onbehouwen leeven:
'tWas loflyck deed hy zyn Gemoed,
Het geen dat hy zyn handwerk doet.

De Instrumentmaaker. 55

'tJs goed, of quaad, Naa 't oogwit staat.

Het Snaarenspel, een Spys der ooren,
Hoe aangenaam en uitverkooren,
Dat van de Speelkunst werd bereid;
Soo't uw Gemoed niet diend tot trappen,
Om tot den Oorspronck op te stappen,
Dan is't; als alles: Eidelheid.

De,Chirurgyn.

'tHerte ist te syn verbonden, Van doodelyke Wonden.

So eeniglit verbrooken Zy,
De Meester moet'er haastig by,
Op dat het wys'lyck word geneesen:
Maar of de ruykeloose Ziel,
In Spies en Swaard van Sonden viel,
Daar schynd geen swaarigheid te weesen.

De Pruikemaaker.

Behaagd de Wereldt niet, Maar't Oog dat alles siet.

'tHaar, dat Natuur aan ider gaf,
Soo't hem niet haagd, het moeter af;
Maar schoormen soo de quaa mannieren
Die 't Leeven voortbracht van der ieugd,
En plaatsten daar de schoone Deugd,
Dat sou de Mens veel meer vercieren.

De Hoedemaaker.

De hoed der Deugd is schoon, Meer dan een goude kroon.

Den Hoed is om het Hooft te hoeden,
Voor sonneschyn, en reegen vloeden:
Versach men ook soo't bloot Gemoed,
Het Hoofd-deel van het mens'lyk leeven,
Met Deugd, om't quaad te weeder streeven,
Dan was men kooninglyck Behoed.

Wat helpt de Slaaverny, Daar 't best vergeeten zy.

Al is het Vel niet goed om t'eeten,
't Is daarom niet onwaard versmeeten:
't Word al door vlyt tot nut gebracht:
Behalven 't groot profyt der Zielen;
Dat laatmen sling'ren en vernielen,
Als vodden, die men niet en acht.

De Papiermaaker.

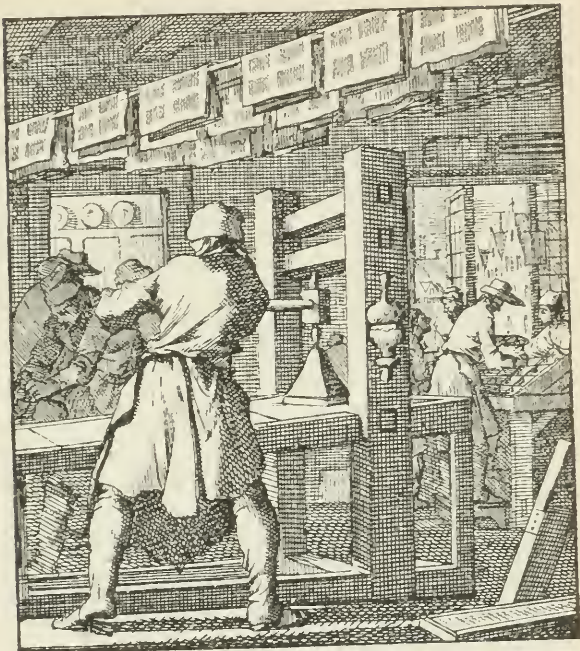
Al is het slecht, Het komt te recht.

Dus word de oude Vod, door Vlyt,
Tot nut van nieuw gebruick bereid:
So most de Mens het voddig leeven,
Door wercking van een goe mannier,
Bereiden tot een wit Papier,
Daar's Heeren Wil op wierd geschreven

De Boeckdrucker.

Schept uw Geluck, Uit pers en druck.

Druckt uw Gemoed op't Woord des Heeren,
Soo, dat, de heil'ge Letter, net,
In't Herte over word geset,
Waar na ghy u moogd reguleeren,
En dat ghy't geen wat God behaagd
Geduurig in uw boesem draagd.

De Plaatdrucker

'tGeen't hert in sich besluit, Dat druckt het van sich uit.

'tPapier geleegen op de Plaat,
Mits dat het door de persing gaat,
Ontvangd een Afdruck van Zyn weesen:
De Ziel gedruckt op 't Eeuwich Goed,
Ontvangd Gods Beeld in Zyn Gemoed,
Waar door hy eeuwich werd gepreesen.

De Boeckbinder.

Het oog van'teeuwig weesen, Kan't boeck uw's herten leesen.

Lach't weeten heimlyck in de hoecken,
Waar dat den Weg ten Heemel leid,
'tWas waard de Weereld door te soecken;
Maar nu't de Mens word klaar geseid,
In't Heilig Boeck, van God gegeeven.
Steekt hem de walg van't heilig leeven.

De Schoolmeester. 64

Maakt Medecyn, Niet tot fenyn.

Door Letterkonst, soo hoog verheeven,
Is ons veel nut en heyl gegeeven,
Dat ons de Weg ten heemel toond:
Maar, om het Schuim van't Goud te scheide
Is't misbruick deeser kunst te myde
Op dat de Wysheid ons bekroond.

Datmen bereid is, Terwyl het tydis.

ô Mens beschick uw Zielen Staat,
Terwyl des leevens Uurwerck gaat;
Want als 't Gewicht is afgeloopen,
Van deese korte leevens tyd,
Daar is geen Ophaal weer te koopen,
Voor kunst noch Geld, noch Achtbaarheid.

De Spiegelmaaker. 66

Gelykenis hangd af, Van Weesen, dat sulx gaf.

Jn't Spiegelglas van deesen tyd,
Vertoond sich 't Beeld der Ewigheid;
Dit is een Schaduw, van het Weesen:
Dat Elck dan uit syn Oogen siet,
Want aan een Schaduw heeftmen niet,
Die d'oorsaak soekt, sal Vruchten leesen.

De Glasblaaser.

Een fyndr Stof, Leid ondert Grof.

Behaag'lyk Vat, krystalle glas,
Doorluchtig, of't geen Lichaam was:
Soo sal het Weesen van de Vroomen,
Naa dat het eind'ling is beryd,
Uit d'Oven deeser Tyd en Stryd,
In't Eeuwig licht te voorschyn koomen.

De Bleeker.

Wat pocht ghy op uw Sind'lyckheid,
Die't Kleed der Zielen vuyl verslyt.

Is't Linnenkleed nuw vuil geraakt,
Het word weer suiver wit gemaakt;
Maar't Binnen kleed, dat God sou haagen,
Ontbreekt het Waater en den Seep,
En word, tot stinckens toe gedraagen,
Met vlack, by Vlack, en Streep, by Streep.

De Steensaager.

Al met'er tyd, Aan't end der stryd.

Patsiensi werck, gestaadich aan,
Komd eindling nog wel eens gedaan:
Ô swaare Steen, van's leevens tyden!
De Dach en Nacht haald heen en weer,
De Saag des Tyds sinckt staadich neer,
Tot dat sich Ziel en Lichaam scheiden.

De Steenhouwer.

Hoewel verspreid, Nochtans bereid.

De Stenen worden vast behouwen,
Om't machtig Huis meed op te bouwen.
Gelijk des Heeren Jesu werck,
De Steenen, hier en daar geleegen
Bereid, en vleid en schickt ter deegen,
Tot Opstal van Zijn eeuwge kerck.

De Tichgel laar.

De Godsdienst maakt ons vry, Van Saatans Slaaverny.

Gelyck als Isrëel van te vooren,
Den tichel boude in dienstbaarheid,
Soo word de Mens oock slaafs gebooren,
En wurmd in't leem van deesen tyd:
Maar al die't lust, die word van Goode,
Genaade en vryheid aan gebooden.

De Pottebacker.

Draagd in uw Vat van aarde,
Een Schat van meerder waarde.

Het aarde Vat, van leem gemaakt,
Gaat heen en weer, om dienst te geven,
Soo lange tot het stucken raakt:
Gelyck het brosse men's'lyck leven,
Een aarde Vat, naa't sien'lyck deel,
Is't anders wel, de Breuck word heel.

De Lymmaaker.

Hecht uw Gemoed, Aaant Eeuwig goed.

Den Slym, uit d'Afgrond opgegeeven,
Doed ons als Lym aan d'Aarde kleeven,
Die wichtig, sinckt, ter hellenwaard:
't Js Jders tyd om los te scheuren,
En d'Aanhang Gods voor goed te keuren,
Dat's een verheeven Heemelvaard.

'tJs ongesien, Doch't kan geschien

Van onder't Waater word geheeven,
Een Stof, om Vuur en Vlam te geeven,
Tot nut en teegenweer der Kouw:
Soo most de Mens Mateeri vissen,
Van onder's leevens kommernissen,
Tot Vreugd, die Eeuwig gloorien souw.

De Bergwercker.

Hoe hoog van waarde: 't Is Stof der Aarden.

Al leidt het diep verdeckt voor d'oogen,
Noch soeckt de menselyke vlyt:
Sou Welbedachtheid dan niet poogen,
In deesen Berg der Sichtbaarheid,
Te graaven naa't Onsichtbaarweesen,
Een Goud, en Silver, nooid volpreesen.

De Munter.

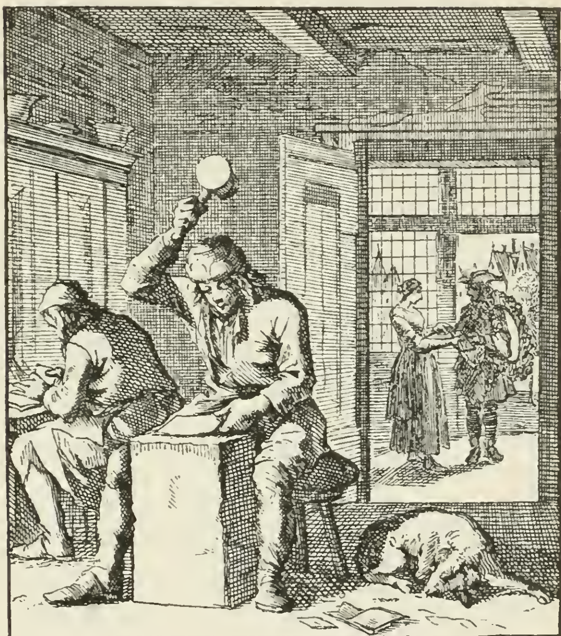
Het hert verlicht met heemel schyn,
Begeerd geen Sack van Geld te zyn.

ó Munt van Silver, en van Goud!
Wat zyt ghy tot verderf van veele,
Daar't Eidel leeven op vertroud,
Dat sich door uwe sucht laat steelen;
Maar't Hert dat op zyn Schepper siet,
En diend de vreemde Gooden niet.

De Goudslaager.

Onder't vlies, Sit verlies.

'tVerguld Cieraad, in schyn van Goud,
Js in sich self onwaardich hout:
Ô gaauwe Mens, waar syn uw oogen?
Des weerels glans is maar een Schyn,
Jnwendih sal't verachtlyck Zyn,
Een Kunstenaar heeft u bedroogen.

De Silversmit.

Hoe eel van stof, Noch veel te grof.

Blanck Silver alte veel bemind,
Van't Hert dat weerels is gesindt,
Ghy kund den honger niet versaaden,
Der weldoorsiende en keurge Ziel,
Wiens lust op uwen Oorspronck viel,
Om sich met Ryckdom t'overlaaden.

De Goudsmit.

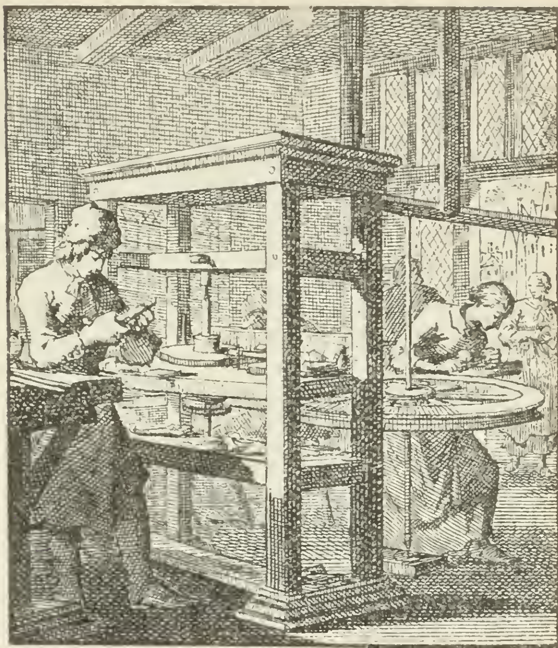
Tast naa de grond, Daar't uit ontstond.

Een goud Cieraadien of wat meer
Js veel te wynich, voor de Wysen,
Die na het schoon Jerues'lem reisen,
Haar oog op kost'lyckheid gaad veer
Getorst te syn van goude Straaten
Js waardich 't aardse goud te laaten.

De Diamantslyper.

't Syn Dropies uit een Bron, Die eindlicht, noch begon.

De Mens wil gaaren cierlyck syn,
Door Diamantsteen, of Robyn,
Op dat Zyn Rykdom zy gepreesen:
'tWas beeter dat hy't recht begon,
Om eens te blincken als de Son,
Dat sal een andre Schoonheid weesen.

Ô gaauwe koopman soekt en bied, Naa't Peerltie, dat Jesus hiet.

Een Schat van onwaardeer'lyk goed,
Leid onder 't slecht, godvrugtig leeven,
Gelyck de schone Peerel doed,
Die met een Oester is omgeeven:
Als 't buitenst' afvald door de Dood,
Dan word hy in Gods licht ontbloot.

De Borduurder.

Doorstikt uw Hert met kunst der Deugd,
Dat ghy voor Eedel gelden meugd.

Al was 't ook dat men 't Vorstlyck heet,
Met Goud en Silver overtoogen,
Noch is 't te slecht voor 't bruilofs kleed,
Dat gelden moed voor d' Eeuw'ge Oogen:
't Ciraad dat God en d' Eng'len haagd,
Is 't geen de Mens van binnen draagd

De Tapeitwerker.

Hoe schoon bereid, De Dood die scheid.

De Mar'mere Saal, hoe schoon hy Zy,
Vermaack'lyck, door Tapeetsery,
Is slegs een Hut, van Stof en Aarde :
Maar 't Huis met Handen niet gemaakt.
Voor hem, die naar het heemdsch haakt,
Is een Verblyf van hooger waarde.

Al wat het oog besiet, Is t prinsepaal nog niet.

De Kunst steld ons een Schijn te vooren,
Hoe't in het Weesen staat beschooren,
Gelijk de groote Schilderij,
Van't AL der sienelijke dingen,
Die door de Wijsheid stant ontfingen,
Vertoond wat in den Oorspronck Zy

'tHerstellen als't vervallen, Dat komt van een op allen.

Een Beeld gewerckt in't kooper stof,
Geeft duisend Beelden van sich of:
ô Jesus Christus, hoog gepreesen!
Ghy allerschoonste heemels Beeld,
Ghy hebt'er duisendē geteeld
Door afdruck van uw heilig weesen.

De Beeldhouwer.

Ô mens verkies, Winst uit Verlies.

Gelyck als uit den rouwen Steen,
Het cierlyck Beeld door kunst verscheen,
Daar slegs het onnut gaadt verlooren;
Soo haald de Wysheid Gods, naa Wens,
Het Christus Beeld uit Adams mens,
Tot een Ciraad, in's heemels kooren.

Js't Dropie soet, Staat naa de Vloed.

Het Maatgesang en Spel der mensen,
Soo lief'lyk als men ooit kon wensen,
Js maar een Staaltie van't Geluid,
Dat opgaat uit der Eng'len Kooren,
Voor d' Eeuw'ge Oorspronck van het hooren,
Daar Vreugde nooid een Einde sluit.

De Astrologist.

Daar't meest aan is geleegen, Staat meest te overweegen

Soo laag in't stof te zyn geseeten,
En's hoogen heemels loop te meeten,
Schynt veel: Maar't is van veel meer nut,
Den loop des leevens naa te speuren,
En wat'er Eind'ling staat te beuren,
Op dat men't Eeuwich Onheil schut.

De Advokaal.

Het Stof, en Slyck der Aard,
En is den Twist niet waard.

Wierd Jesus Christus recht ge Eerd ,
Van die hem met de mond beleiden ,
En wel betracht het geen Hy leerd ,
Van Laaten, Derven, ende Myden ,
Naa Willekeur van't hoogste Recht,
De Rechts geleerdheid had'et slecht.

De Scheider.

Die u ontbind Dat is uw Vrind.

Het Groove weesen op den Test,
Geeft zynen Geest,.of, Alderbest;
Soo soeckt de Wysheid door het Lyden,
Naa Liefdens eigenschap en wens,
Het Geest'lyck weesen uit de Mens,
Van't groove deel, tot Hem te Scheiden.

De Docter.

God is de Medecyn, Voor doodlik hels fenyn.

Is 't Leeven machteloos en kranck
Men neemd een viese of bit're Dranck,
Of 't Lichaam weeder mocht geneesen:
Waarom dan voor een korten tydt,
Niet aangevaard wat bitterheid,
Om eeuwiglyck gesond te weesen.

De Leeraar.

Die gaaren Eeuw'ge Welvaard sag,
Die Preek sich self den gansen dag.

Die 't Volck ter heemelwaard sal leiden,
Moet selfs van't Stof der Aarde scheiden,
Dat Leer, en Leeven, t'saamen gaa:
En Elck is hier de Wacht bevoolen,
Om door quaa Voorgang niet te doolen,
Men volg het Voetspoor Christi naa.

De Landman.

Eerst gesaaid, Dan gemaaid.

Door Landbou, by des Heeren seegen,
Word voor de Mens veel nuts verkreegen:
Maar die een ryken Oost begeerd,
Getroost sich hier een wynig Slooven,
Op't Veld van Hoopen en Gelooven,
Syn Vrucht word eeuwig niet verteerd.

De Zeeman.

Die't Oosten wil beryken, Moet van het Weste wyken.

ô Seeman, die die woeste baaren,
Op goede hoop soo veer doorploegd,
Die sich op reis, naa't Heilland voegd,
Moet oock een wilde Zee bevaaren
Maar houd hy streek, daar's geen geval,
Dat hem goe reis beletten sal.

De Visser.

Ghy al, die swemd, in's Weerels Stroomen,
'tGroot Visnet kund ghy niet ontkoomen.

Gelyk een Visnet aan de Strand,
Soo, secht de Wysheid, sal't ook weesen,
Wanneer des grooten Vissers hand,
Den Vangst der Mensen uit sal leesen;
Het goede in het heemels Vat,
En't quaade in een leelyk Gat.

De Jaager.

De lusten der Sonden, Syn bytende Honden.

Het wilde woud dat Weereld hiet,
Deckt oock een Jaager met zyn boomen,
Die fel en snel op wildbraad siet;
Elck pas zyn Jacht, en Strick t'ontkoomen
Vroeg imand, wie dien Jaager is,
Men noemd hem, Vorst der duisternis.

Sied veer, en wroet, Om Eeuwich Goed.

De koopman schiet zyn Pen̄gen uit,
En waagd zyn Goed, uit Oog en Handen,
Op hoop van winst, naa zyn besluit;
Soo doen oock de Eedele Verstanden,
Die schieten 't Weesen deeser Tyd,
Om 't groote Goed der Eeuwigheid.

De Krygsman.

Verdraagen en lyden, Js Christelyk stryden.

Die't Krygen lust, treck oost noch west,
Maar blyf slegs in zyn eigen nest;
Dat word belaagd, tot aan't Verdoemen:
De Vyand die het dichste zy,
Die loopt men onbedacht voorby,
Maar wie dien slaad, die sal men roemen.

De Heerscher.

Heerst over de Rebellen,
Die't Herten Ryk ontstellen.

Wierd een Geringe in zyn leeven,
Tot kooninglyke staat verheven,
Hoe kreedmen die geluckstand uit:
Nochtans zyn dit maar slechte leuren,
By't Heijl, dat Jder mach gebeuren,
Die Deugd in zyn Gemoed besluit.

De Doodgraaver.

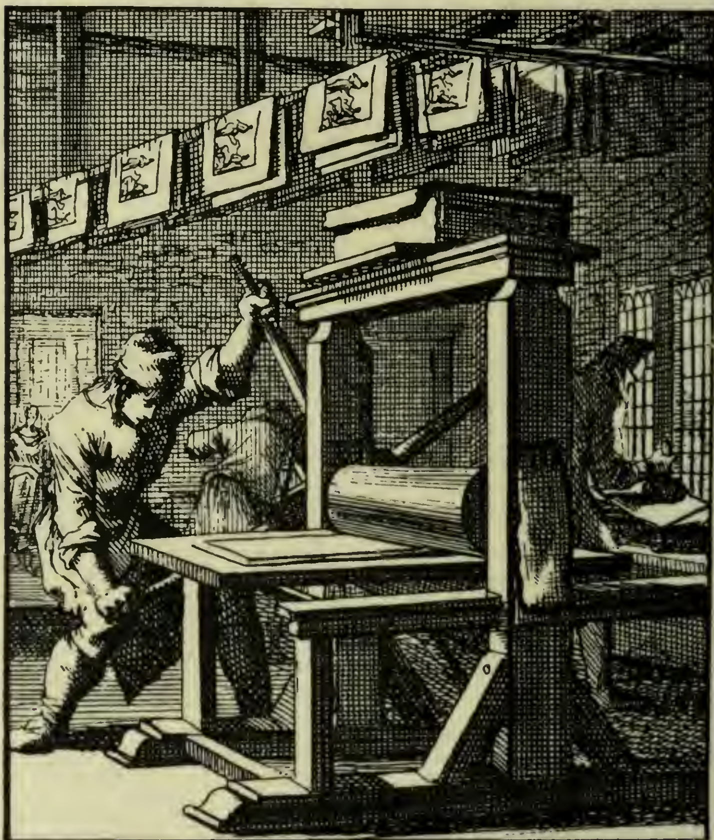
Die sich wat voor laat staan, Sie deesen Spiegel aan.

Dit is het End van Klyn en Groot,
Daar wast geen Kruitie voor de Dood;
Hoe't hecht en kleeft, hier moet het scheiden:
Het is dan best, iaa veer het best,
De Deugd omhelst, voor al de rest,
Die sal ons door de Dood geleiden.

De Plaatdrucker

'tGeen'thert in sich besluit, Dat druckt het van sich uit.

'tPapier geleegen op de Plaat,
Mits dat het door de persing gaat,
Ontvangd een Afdruck van Zyn weesen:
De Ziel gedruckt op 't Eeuwich Goed,
Ontvangd Gods Beeld in Zyn Gemoed,
Waar door hy eeuwich werd gepreesen.